

KERKÜK ÇIKMAZA KOŞUYOR

IRAK Meclisi'ndeki patlama ile Kerkük'te tirmanan kriz arasında ilişki var mı bilemiyorum ama ülkenin tek güvenli yeri olan Yeşil Bölge içindeki Meclis'te meydana gelen patlamanın sembolik anlamı büyük. Şiddet artık her yerde. Irak'ta statükonun sürmeyeceğini gösteren önemli bir işaret bu.

Dün Genelkurmay Başkanı Büyükanî'nin Irak halkının arasına kan girdiği tespiti de yaklaşmakta olan bu yeni dönemin habercisi. Irak'ta, savaş ve Saddam'ın devrilmesi, anayasa ve hükümet kurulmasının ardından üçüncü dönem başlıyor. İki başarısız dönemin uzantısı olan yeni bir süreç.

Şiiler ve Sünnilerin ardından Kürtlerin de çatışmalara çekileceğini söylemek kehanet değil. Barzani'nin Türkiye'yi tehdit boyutuna varan çıkışları da bunun habercisi. Barzani'nin sinirinin esas nedeni Irak Anayasası'ndaki 140'ıncı madde ile ilgili.

Kerkük'ün Irak Kürdistan bölgesel yönetiminin denetimine geçmesini sağlayacak süreçte sorun var. Bu yıl sonuna kadar referandumun yapılmasıyla noktalanacak olan Kerkük süreci tıkanıyor. Kerkük'ün statüsünü belirleyecek olan referandum bilindiği gibi üç aşamalı bir planın parçası.

Anayasanın 140'ncı maddesine göre Kerkük'ün statüsünü belirlemek için önce normalleşme sağlanacak. Sonra nüfus sayımı en sonunda da Aralık ayı sonuna kadar referandumda gidilecek. Ama önce normalleşme.

Normalleşme Irak siyasetinde, Saddam'ın Kerkük'e getirdiği Arapların geldikleri yerlere dönmeleri, Kürtlerin de geri gelmesi anlamını taşıyor. Ayrıca Saddam zamanında Bağdat'a bağlanan kasabaların da Kerkük eyaleti sınırları içine alınması öngörülüyor. Bunların aralarında Türkmen kenti olan Tuzhurmatu, şamşamal, Kelar ve Kifri de var. Ayrıca Sincar, Mahmur ve Mandali den de geçmesi isteniyor Kerkük sınırlarının. Kerkük'te durumun normalleştirilmesi için kurulan komisyon, bu iki konuda tasarı hazırlayarak Başbakan Maliki'ye verdi.

İlk adımda, geri gitmek isteyen Araplara 15 bin dolar para ve gidecekleri yerlerde toprak vaadedilen tasarı kabul edildi.

Başbakan bu tasarıyı parlamentoya sunmadan, sadece hükümetin onayıyla geçirme konusunda Kürtlerle uzlaştı.

Ama karar bir türlü yürürlüğe girmiyor. Parlamentodaki Sünni ve bazı şii gruplar buna itiraz ediyorlar. Kararın uygulanması halinde bunun bütçeye 4 milyar dolarlık yük getireceğini söylüyorlar.

Normalleştirme Komisyonu'nda Irak Kürdistan bölgesi hükümetini temsil eden Bakan Muhammed İhsan, bir süre önce Erbil'de yaptığı basın toplantısında, "Irak'ta liderlik krizi var" demiş "ilk anlaşmamıza göre uygulama için Maliki'nin imzası yeterli olacaktı" diye şikayette bulunmuştu.

Ayrıca bu konuyu Amerikalı ve İngiliz yetkililerle de konuştuklarını aktarmış ve "Konuştuğumuzda 140'ıncı madde konusunda kararlı görünmüşlerdi" sözleriyle de hayalkınlığını yansıtmıştı.

PEKİYİ 140'ıncı madde uygulanmazsa ne olur? Bu soruya Muhammed İhsan, "140'ıncı maddenin uygulanmaması halinde, hiç şüpheleniz olmasın ellerimizi ovuşturmayacak başka planlar yapacağız" diyor. Bu planlar arasında Türkiye'yi tahrik ederek çatışmaların içine çekmek ve gündem değiştirmek de var mı?

Bunu bilemem. Bundan sonra Irak ile ilgili her plan daha büyük karmaşa ve çatışmayı birlikte getirecek gibi geliyor bana.

Irak'ın tek güvenli bölgesi Meclis'e taşınan şiddet bunu haber veriyor.

IRAK İŞGALI'NIN DERSLERİ

Hatırlayanlarımız çoktur... 1960'lı yıllarda Dr. Fred Schwarz (Schwarz) inzasıyla yayınlanan bir kitap çokça basılıp dağıtılmıştı. Antikomünizmin gerekli ve geçerli olduğu yıllardı. Kitabın adı: "Komünistlerin Söylediklerine inanılabilir mi?" idi.

Alanında iyi ve nitelikli bir kitapta... Bu yazıda hatırlamak istediğim konu başka...

"Beyin Yıkama" bölümünden bir alıntı: "Amerikalılar Çin komünistlerine esir düşünce, hâlet-i ruhiyeleri değişiyordu. Bencil, birbirleriyle ilgisi olmayan, disiplin tanımayan ve birlik hissi nedir bilmeyen bir güruh haline geliyorlardı. Birbirlerini gamazlamak günlük hadiselerden. Bir avuç Çinli, dayak atmak lüzumunu duymadan, buldukları kampa dikenli tellerle çevirmeden, hiçbir zorlukla karşılaşmadan, Amerikalı esirlerden müteşekkil büyük grupları kolaylıkla idare edebiliyorlardı. Binlerce esirden bir tanesi bile, esaretinin devamı müddetince, bir defa olsun kaçmağa teşebbis etmedi. Bunlardan ancak pek ufak bir kısmı komünistlerin kendilerine aşılacak istedikleri komünizm ilkelerine karşı mukavemet gösterebildi. Bir kısmı da açıkça komünist taraftan oldu. Geri kalanların ise maneviyatları safı indi. Yüzde kırkı da orada öldü. Türk esirlerine gelince, bunlar fevkalâde bir metanet gösterdiler. Generalinden erine kadar hiçbirini disiplini bozmadı. Bir tek Türk esiri esarete ölmedi ve hiçbirinin komünistlerle işbirliği yaptığı görülmedi."

Ne demek istiyorum? Demek istiyorum ki, "teknolojinin ilerlemesi iyi... Akıllı füzeler, gelişmiş tanklar çok iyi... Ama sonunda her şey insanda bitiyor".

Güçün asıl kaynağı insan... Hiçbir ülke başka ülkenin "patronu" gibi davranmamalı. Hiçbir ülke parasına, teknolojiye güvenererek Tann'lık taslamamalı. Hiç kimse başka bir ülkenin kaynaklarına el koymak için zora başvurumağa kalkışmamalı.

İnsanlık Irak'ın işgalinden bu dersleri çıkarmalı diye düşünüyorum. Bize gelince!..

Hani şu AB masalı aşkına ordumuzun ortadan kaldırılmasını isteyen vardı ya? Onları yüzüne yüzüne gerçekçi vurmalyız. Hangi gerçekçi mi? Türkiye için en gerçekçi kurumun "ordu" olduğu gerçeğini...

Bir ordunun en büyük kudret kaynağının insanlarındaki "millet bilinci, yurt sevdası" olduğu gerçeğini. Ordumuzun, insanımızın büyük ruh gücüne dayalı kudretinin, teknolojinin imkanlarıyla da doruğa çıkarılmasını "hayat-memat" meselesi olduğu gerçeğini...

Birinci Dünya Savaşı sırasında 2 milyon nüfusu olan Irak, 17 milyon 215 bin kişiye ulaşmıştır. Irak, 30 Mart 2003'te ABD tarafından işgal edildi. Bu ara iç savaş patladı. Sünnilerle Şiiler birbirlerine korkunç katliamlara giriştiler. Her gün 50-60 kişi öldürülüyor. Mabettler evler yıkılıyor. Halkın yüzde 80'i Arap, geri kalan yüzde 20 Kuzey bölgelerde Kürtler, Türkler ve çeşitli yerlerde yerleşmiş Ermeni, Yahudi, Yezidi, Süryani ve Asuri azınlıklardı. Resmi lisan Arapça'dır. İsrail'in Orta Doğu'da kurulmasından sonra en büyük göç hareketi bugün Irak'ta yaşanmaktadır.

Uluslararası Af örgütü, savaş yüzünden 4 milyona yakın insanın yerlerinden olduğuunu Batılı güçler önlem almadığı takdirde bunun büyük bir insani krize yol açacağı uyarısında bulunmuştur. Birleşmiş Milletler Yüksek Komiserliği'nin rakamlarına göre Irak'ta işgalen başından beri 2 milyon kişi yurt dışına kaçtı ve çeşitli ülkelere mülteci olarak sığındı. İntihar saldırıları ve mezhep savaşlarından kaçan 1.8 milyon kişi ülke içinde yerlerinden oldu. AF örgütü ABD, AB ve diğer Batı ülkelerine çağrıda bulunarak ülkelerine sığınan

Uluslararası Af örgütü, savaş yüzünden 4 milyona yakın insanın yerlerinden olduğuunu Batılı güçler önlem almadığı takdirde bunun büyük bir insani krize yol açacağı uyarısında bulunmuştur. Birleşmiş Milletler Yüksek Komiserliği'nin rakamlarına göre Irak'ta işgalen başından beri 2 milyon kişi yurt dışına kaçtı ve çeşitli ülkelere mülteci olarak sığındı. İntihar saldırıları ve mezhep savaşlarından kaçan 1.8 milyon kişi ülke içinde yerlerinden oldu. AF örgütü ABD, AB ve diğer Batı ülkelerine çağrıda bulunarak ülkelerine sığınan

Uluslararası Af örgütü, savaş yüzünden 4 milyona yakın insanın yerlerinden olduğuunu Batılı güçler önlem almadığı takdirde bunun büyük bir insani krize yol açacağı uyarısında bulunmuştur. Birleşmiş Milletler Yüksek Komiserliği'nin rakamlarına göre Irak'ta işgalen başından beri 2 milyon kişi yurt dışına kaçtı ve çeşitli ülkelere mülteci olarak sığındı. İntihar saldırıları ve mezhep savaşlarından kaçan 1.8 milyon kişi ülke içinde yerlerinden oldu. AF örgütü ABD, AB ve diğer Batı ülkelerine çağrıda bulunarak ülkelerine sığınan

Uluslararası Af örgütü, savaş yüzünden 4 milyona yakın insanın yerlerinden olduğuunu Batılı güçler önlem almadığı takdirde bunun büyük bir insani krize yol açacağı uyarısında bulunmuştur. Birleşmiş Milletler Yüksek Komiserliği'nin rakamlarına göre Irak'ta işgalen başından beri 2 milyon kişi yurt dışına kaçtı ve çeşitli ülkelere mülteci olarak sığındı. İntihar saldırıları ve mezhep savaşlarından kaçan 1.8 milyon kişi ülke içinde yerlerinden oldu. AF örgütü ABD, AB ve diğer Batı ülkelerine çağrıda bulunarak ülkelerine sığınan

Uluslararası Af örgütü, savaş yüzünden 4 milyona yakın insanın yerlerinden olduğuunu Batılı güçler önlem almadığı takdirde bunun büyük bir insani krize yol açacağı uyarısında bulunmuştur. Birleşmiş Milletler Yüksek Komiserliği'nin rakamlarına göre Irak'ta işgalen başından beri 2 milyon kişi yurt dışına kaçtı ve çeşitli ülkelere mülteci olarak sığındı. İntihar saldırıları ve mezhep savaşlarından kaçan 1.8 milyon kişi ülke içinde yerlerinden oldu. AF örgütü ABD, AB ve diğer Batı ülkelerine çağrıda bulunarak ülkelerine sığınan

Uluslararası Af örgütü, savaş yüzünden 4 milyona yakın insanın yerlerinden olduğuunu Batılı güçler önlem almadığı takdirde bunun büyük bir insani krize yol açacağı uyarısında bulunmuştur. Birleşmiş Milletler Yüksek Komiserliği'nin rakamlarına göre Irak'ta işgalen başından beri 2 milyon kişi yurt dışına kaçtı ve çeşitli ülkelere mülteci olarak sığındı. İntihar saldırıları ve mezhep savaşlarından kaçan 1.8 milyon kişi ülke içinde yerlerinden oldu. AF örgütü ABD, AB ve diğer Batı ülkelerine çağrıda bulunarak ülkelerine sığınan

Uluslararası Af örgütü, savaş yüzünden 4 milyona yakın insanın yerlerinden olduğuunu Batılı güçler önlem almadığı takdirde bunun büyük bir insani krize yol açacağı uyarısında bulunmuştur. Birleşmiş Milletler Yüksek Komiserliği'nin rakamlarına göre Irak'ta işgalen başından beri 2 milyon kişi yurt dışına kaçtı ve çeşitli ülkelere mülteci olarak sığındı. İntihar saldırıları ve mezhep savaşlarından kaçan 1.8 milyon kişi ülke içinde yerlerinden oldu. AF örgütü ABD, AB ve diğer Batı ülkelerine çağrıda bulunarak ülkelerine sığınan

Uluslararası Af örgütü, savaş yüzünden 4 milyona yakın insanın yerlerinden olduğuunu Batılı güçler önlem almadığı takdirde bunun büyük bir insani krize yol açacağı uyarısında bulunmuştur. Birleşmiş Milletler Yüksek Komiserliği'nin rakamlarına göre Irak'ta işgalen başından beri 2 milyon kişi yurt dışına kaçtı ve çeşitli ülkelere mülteci olarak sığındı. İntihar saldırıları ve mezhep savaşlarından kaçan 1.8 milyon kişi ülke içinde yerlerinden oldu. AF örgütü ABD, AB ve diğer Batı ülkelerine çağrıda bulunarak ülkelerine sığınan

Uluslararası Af örgütü, savaş yüzünden 4 milyona yakın insanın yerlerinden olduğuunu Batılı güçler önlem almadığı takdirde bunun büyük bir insani krize yol açacağı uyarısında bulunmuştur. Birleşmiş Milletler Yüksek Komiserliği'nin rakamlarına göre Irak'ta işgalen başından beri 2 milyon kişi yurt dışına kaçtı ve çeşitli ülkelere mülteci olarak sığındı. İntihar saldırıları ve mezhep savaşlarından kaçan 1.8 milyon kişi ülke içinde yerlerinden oldu. AF örgütü ABD, AB ve diğer Batı ülkelerine çağrıda bulunarak ülkelerine sığınan

Uluslararası Af örgütü, savaş yüzünden 4 milyona yakın insanın yerlerinden olduğuunu Batılı güçler önlem almadığı takdirde bunun büyük bir insani krize yol açacağı uyarısında bulunmuştur. Birleşmiş Milletler Yüksek Komiserliği'nin rakamlarına göre Irak'ta işgalen başından beri 2 milyon kişi yurt dışına kaçtı ve çeşitli ülkelere mülteci olarak sığındı. İntihar saldırıları ve mezhep savaşlarından kaçan 1.8 milyon kişi ülke içinde yerlerinden oldu. AF örgütü ABD, AB ve diğer Batı ülkelerine çağrıda bulunarak ülkelerine sığınan

Uluslararası Af örgütü, savaş yüzünden 4 milyona yakın insanın yerlerinden olduğuunu Batılı güçler önlem almadığı takdirde bunun büyük bir insani krize yol açacağı uyarısında bulunmuştur. Birleşmiş Milletler Yüksek Komiserliği'nin rakamlarına göre Irak'ta işgalen başından beri 2 milyon kişi yurt dışına kaçtı ve çeşitli ülkelere mülteci olarak sığındı. İntihar saldırıları ve mezhep savaşlarından kaçan 1.8 milyon kişi ülke içinde yerlerinden oldu. AF örgütü ABD, AB ve diğer Batı ülkelerine çağrıda bulunarak ülkelerine sığınan

Uluslararası Af örgütü, savaş yüzünden 4 milyona yakın insanın yerlerinden olduğuunu Batılı güçler önlem almadığı takdirde bunun büyük bir insani krize yol açacağı uyarısında bulunmuştur. Birleşmiş Milletler Yüksek Komiserliği'nin rakamlarına göre Irak'ta işgalen başından beri 2 milyon kişi yurt dışına kaçtı ve çeşitli ülkelere mülteci olarak sığındı. İntihar saldırıları ve mezhep savaşlarından kaçan 1.8 milyon kişi ülke içinde yerlerinden oldu. AF örgütü ABD, AB ve diğer Batı ülkelerine çağrıda bulunarak ülkelerine sığınan

Uluslararası Af örgütü, savaş yüzünden 4 milyona yakın insanın yerlerinden olduğuunu Batılı güçler önlem almadığı takdirde bunun büyük bir insani krize yol açacağı uyarısında bulunmuştur. Birleşmiş Milletler Yüksek Komiserliği'nin rakamlarına göre Irak'ta işgalen başından beri 2 milyon kişi yurt dışına kaçtı ve çeşitli ülkelere mülteci olarak sığındı. İntihar saldırıları ve mezhep savaşlarından kaçan 1.8 milyon kişi ülke içinde yerlerinden oldu. AF örgütü ABD, AB ve diğer Batı ülkelerine çağrıda bulunarak ülkelerine sığınan

Irak için konferans

Irak'a komşu devletler konferansı Mısır'da toplanacak. Kahire'de değil de, Mısır'ın Kızıldeniz üzerinde, Sina yarımadasında son yılların turistik modası şermü' ş-şeyh'te...

Konfransın Türkiye'de, Batı dünyası ile İrakin iki bin yıldır keşiştiği yeryüzünün 2 kat'ı üzerine kurulu tek şehri İstanbul'da toplanması için hükümetimiz, Başbakan Erdoğan, dış işleri bakanı Gül, büyük arzu ve gayret gösterdiler. Olmadı. Kıdemli dolayısıyla ağurdan alan Mısır cumhurbaşkanı Hüsnü Mübarek, Türkiye'ye sürpriz ziyaret bile yaptı. Irak hükümeti Türkiye'yi istemedi. İran Türkiye'nin de, Mısır'ın da öne çıkmasına karşı idi. Dostumuz Muttakıy, acele Ankara'ya geldi. Bu vesileyle kabine toplantımızın başka güne bırakılmasına çok hayret ettiğiimi okuyucularımızdan saklamayacağım.

Sorunda konferans Mısır'a kaydı. Mısır, Irak'ın Irakındır. Irak'ın komşusu falan değildir. Kâğıt üzerindeki tarihi Arap Birliği'nin merkezidir. Araplar'ın liderliğini petrol zengini Suudiler'le çekiyor. Halbuki iki düzine Arap devletinin her biri kendi başlarına birer âlemdir. Konferansa Amerika da katılıyor. Condoleezza Rice'in bizzat geleceği s'yleniyor. Bakalım Irak'ın dardına ne çare bulunacak?

Irak, dertli do'yan bir devlet. Her kar?? topra??nda 1914-18 sava??nda 6. Ordumuz'un kan? var. Bu devlet, sonunda kendi halkına bile kıyıcı kanlı diktatörlerin eline düştü. Baas mikrobunu kaptı, Arap birliğine soyundu. Rusya'ya güvendi. Rusya dünya politikasından el çekince, Amerika ile iyi ilişkiler kuramadı. Cüssesine bakmadı?, Pentagon'a, Beyaz Saray'a, Kongre'ye, hattâ Başkan'ın şahsına dayılanmaya kalkıştı.

İstanbul'da Irak konferansı toplayamayan Türkiye, aslında böyle bir konferans için en çok çalışan, en hevesli devletti. Şermü' ş-şeyh'in astropikal ikliminde gevşeyecek delegelerin bir neticeye varacaklarınısınmam. Amerika ve İran dış işleri bakanlarını aynı masada oturtmak niyeti gerçekleşse bile, havada su düşülmeyecektir. Berlin'de Merkel, Erdoğan'a, Hamas'a destek vermemesini istedi. Ankara şimdi Pakistan'la Afganistan'ın arasını bulmaya çalışacak. Bu arada merak kapılmayalım, cumhurbaşkanı ve genel seçim komitelerinde bir ihmalimiz bahis konusu değildir.

İstanbul'da Irak konferansı toplayamayan Türkiye, aslında böyle bir konferans için en çok çalışan, en hevesli devletti. Şermü' ş-şeyh'in astropikal ikliminde gevşeyecek delegelerin bir neticeye varacaklarınısınmam. Amerika ve İran dış işleri bakanlarını aynı masada oturtmak niyeti gerçekleşse bile, havada su düşülmeyecektir. Berlin'de Merkel, Erdoğan'a, Hamas'a destek vermemesini istedi. Ankara şimdi Pakistan'la Afganistan'ın arasını bulmaya çalışacak. Bu arada merak kapılmayalım, cumhurbaşkanı ve genel seçim komitelerinde bir ihmalimiz bahis konusu değildir.

İstanbul'da Irak konferansı toplayamayan Türkiye, aslında böyle bir konferans için en çok çalışan, en hevesli devletti. Şermü' ş-şeyh'in astropikal ikliminde gevşeyecek delegelerin bir neticeye varacaklarınısınmam. Amerika ve İran dış işleri bakanlarını aynı masada oturtmak niyeti gerçekleşse bile, havada su düşülmeyecektir. Berlin'de Merkel, Erdoğan'a, Hamas'a destek vermemesini istedi. Ankara şimdi Pakistan'la Afganistan'ın arasını bulmaya çalışacak. Bu arada merak kapılmayalım, cumhurbaşkanı ve genel seçim komitelerinde bir ihmalimiz bahis konusu değildir.

İstanbul'da Irak konferansı toplayamayan Türkiye, aslında böyle bir konferans için en çok çalışan, en hevesli devletti. Şermü' ş-şeyh'in astropikal ikliminde gevşeyecek delegelerin bir neticeye varacaklarınısınmam. Amerika ve İran dış işleri bakanlarını aynı masada oturtmak niyeti gerçekleşse bile, havada su düşülmeyecektir. Berlin'de Merkel, Erdoğan'a, Hamas'a destek vermemesini istedi. Ankara şimdi Pakistan'la Afganistan'ın arasını bulmaya çalışacak. Bu arada merak kapılmayalım, cumhurbaşkanı ve genel seçim komitelerinde bir ihmalimiz bahis konusu değildir.

İstanbul'da Irak konferansı toplayamayan Türkiye, aslında böyle bir konferans için en çok çalışan, en hevesli devletti. Şermü' ş-şeyh'in astropikal ikliminde gevşeyecek delegelerin bir neticeye varacaklarınısınmam. Amerika ve İran dış işleri bakanlarını aynı masada oturtmak niyeti gerçekleşse bile, havada su düşülmeyecektir. Berlin'de Merkel, Erdoğan'a, Hamas'a destek vermemesini istedi. Ankara şimdi Pakistan'la Afganistan'ın arasını bulmaya çalışacak. Bu arada merak kapılmayalım, cumhurbaşkanı ve genel seçim komitelerinde bir ihmalimiz bahis konusu değildir.

İstanbul'da Irak konferansı toplayamayan Türkiye, aslında böyle bir konferans için en çok çalışan, en hevesli devletti. Şermü' ş-şeyh'in astropikal ikliminde gevşeyecek delegelerin bir neticeye varacaklarınısınmam. Amerika ve İran dış işleri bakanlarını aynı masada oturtmak niyeti gerçekleşse bile, havada su düşülmeyecektir. Berlin'de Merkel, Erdoğan'a, Hamas'a destek vermemesini istedi. Ankara şimdi Pakistan'la Afganistan'ın arasını bulmaya çalışacak. Bu arada merak kapılmayalım, cumhurbaşkanı ve genel seçim komitelerinde bir ihmalimiz bahis konusu değildir.

İstanbul'da Irak konferansı toplayamayan Türkiye, aslında böyle bir konferans için en çok çalışan, en hevesli devletti. Şermü' ş-şeyh'in astropikal ikliminde gevşeyecek delegelerin bir neticeye varacaklarınısınmam. Amerika ve İran dış işleri bakanlarını aynı masada oturtmak niyeti gerçekleşse bile, havada su düşülmeyecektir. Berlin'de Merkel, Erdoğan'a, Hamas'a destek vermemesini istedi. Ankara şimdi Pakistan'la Afganistan'ın arasını bulmaya çalışacak. Bu arada merak kapılmayalım, cumhurbaşkanı ve genel seçim komitelerinde bir ihmalimiz bahis konusu değildir.

İstanbul'da Irak konferansı toplayamayan Türkiye, aslında böyle bir konferans için en çok çalışan, en hevesli devletti. Şermü' ş-şeyh'in astropikal ikliminde gevşeyecek delegelerin bir neticeye varacaklarınısınmam. Amerika ve İran dış işleri bakanlarını aynı masada oturtmak niyeti gerçekleşse bile, havada su düşülmeyecektir. Berlin'de Merkel, Erdoğan'a, Hamas'a destek vermemesini istedi. Ankara şimdi Pakistan'la Afganistan'ın arasını bulmaya çalışacak. Bu arada merak kapılmayalım, cumhurbaşkanı ve genel seçim komitelerinde bir ihmalimiz bahis konusu değildir.

Irak'ın halkı memleketi terk mi ediyor?

Birinci Dünya Savaşı sırasında 2 milyon nüfusu olan Irak, 17 milyon 215 bin kişiye ulaşmıştır. Irak, 30 Mart 2003'te ABD tarafından işgal edildi. Bu ara iç savaş patladı. Sünnilerle Şiiler birbirlerine korkunç katliamlara giriştiler. Her gün 50-60 kişi öldürülüyor. Mabettler evler yıkılıyor. Halkın yüzde 80'i Arap, geri kalan yüzde 20 Kuzey bölgelerde Kürtler, Türkler ve çeşitli yerlerde yerleşmiş Ermeni, Yahudi, Yezidi, Süryani ve Asuri azınlıklardı. Resmi lisan Arapça'dır. İsrail'in Orta Doğu'da kurulmasından sonra en büyük göç hareketi bugün Irak'ta yaşanmaktadır. Uluslararası Af örgütü, savaş yüzünden 4 milyona yakın insanın yerlerinden olduğuunu Batılı güçler önlem almadığı takdirde bunun büyük bir insani krize yol açacağı uyarısında bulunmuştur. Birleşmiş Milletler Yüksek Komiserliği'nin rakamlarına göre Irak'ta işgalen başından beri 2 milyon kişi yurt dışına kaçtı ve çeşitli ülkelere mülteci olarak sığındı. İntihar saldırıları ve mezhep savaşlarından kaçan 1.8 milyon kişi ülke içinde yerlerinden oldu. AF örgütü ABD, AB ve diğer Batı ülkelerine çağrıda bulunarak ülkelerine sığınan

milyonlarca Iraklı'yı barındırmakta çaresiz kalan Suriye ve Ürdün'e yardım etmelerini istedi. Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği'nin rakamlarına göre her gelecek endişesi yüzünden evlerini terk ediyor. Komiserliği Cenevre'de başlayacak olan iki günlük uluslararası konferansı öncesinde Af örgütü bir bildiri yayınlayarak "AB, ABD ve diğer ülkeler acil ve somut önlemler almadığı takdirde Ortadoğu yeni bir insani krizin eşiğinde" diye uyardı.

Irak'ın işgal edildiği 20 Mart 2003'ten bu yana 3 binden fazla Amerikan askeri ile on binlerce Iraklı sivil hayatını kaybetti. Bunun yanı sıra Şii ve Sünniler arasındaki mezhep çatışmaları da binlerce kişinin ölümüne ve çok sayıda kişinin evlerini terk etmesine yol açıyor. Mülteciler Yüksek Komiserliği UNHCR'in sözcüsü Ron Raymond, "Yurtlarından kaçan Iraklılar çok çaresiz durumda ve onları misafir eden toplumların da kaynakları tükeniyor" diyor

Irak'ın işgal edildiği 20 Mart 2003'ten bu yana 3 binden fazla Amerikan askeri ile on binlerce Iraklı sivil hayatını kaybetti. Bunun yanı sıra Şii ve Sünniler arasındaki mezhep çatışmaları da binlerce kişinin ölümüne ve çok sayıda kişinin evlerini terk etmesine yol açıyor. Mülteciler Yüksek Komiserliği UNHCR'in sözcüsü Ron Raymond, "Yurtlarından kaçan Iraklılar çok çaresiz durumda ve onları misafir eden toplumların da kaynakları tükeniyor" diyor

Irak'ın işgal edildiği 20 Mart 2003'ten bu yana 3 binden fazla Amerikan askeri ile on binlerce Iraklı sivil hayatını kaybetti. Bunun yanı sıra Şii ve Sünniler arasındaki mezhep çatışmaları da binlerce kişinin ölümüne ve çok sayıda kişinin evlerini terk etmesine yol açıyor. Mülteciler Yüksek Komiserliği UNHCR'in sözcüsü Ron Raymond, "Yurtlarından kaçan Iraklılar çok çaresiz durumda ve onları misafir eden toplumların da kaynakları tükeniyor" diyor